

Логоша Валентина Григорівна, студент
Ящолт Андрій Русланович, к.т.н., доц., доцент
Вінницького національного технічного університету,
Інституту екології та екологічної кібернетики.

РОЗРОБКА КОМПЛЕКСНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВА

Розробка комплексної екологічної програми для екологічного контролю на даний час є надзвичайно актуальною, оскільки кожне підприємство підлягає контролю державних органів, які здійснюють перевірку підприємств, які повинні виконувати правові вимоги щодо раціонального використання природних ресурсів та не допускати погіршення стану довкілля.

З метою проведення ефективної і цілеспрямованої діяльності України по організації і координації заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів на перспективу розробляються і приймаються державні цільові, міждержавні, місцеві програми.

Для розробки комплексної екологічної програми потрібно виконати наступні завдання, щоб здійснити екологічний контроль:

1. Контроль за дозволами на спеціальне водокористування

Дозвіл на спеціальне водокористування			
№	Перелік документів	К-сть необхідних днів	Ціна
1	Заява	1	безкоштовно
2	Клопотання:		безкоштовно
	для не с/г підприємств	1	безкоштовно
	для с/г підприємств	1	безкоштовно
3	Погодження клопотання:		
	у разі використання поверхневих вод	10	250
	у разі використання підземних вод	10	3500
	у разі використання вод віднесених до лікувальних	30	8500
4	Обґрунтування потреб у воді	2	безкоштовно
	Платність видачі дозволу		безкоштовно
	Разом		8500

Рисунок 1 – Здійснення контролю за дозволом на спеціальне водокористування

2. Контроль за дозволами на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Дозвіл на викиди забруднюючих речовин(з.р.) в атмосферне повітря			
(видається на термін не менше як 5 років)			
№	Перелік документів	Термін виконання	Ціна
1	Заява	1	безкоштовно
2	Документи, у яких обґрунтовуються обсяги з.р.		
3	Оцінка впливів викидів на межі санітарно-захисної зони	1	безкоштовно
4	Розробка плану заходів, щодо:	1	безкоштовно
	встановлення нормативів ГДВ		
	встановлення найбільш поширених і забруднюючих речовин		
	охорони атмосферного повітря		
	запобігання перевищенню встановлених нормативів ГДВ		
	здійснення контролю за дотриманням норм ГДВ з.р.		
5	Обґрунтування розмірів санітарно-захисної зони:	30	7000
	оцінка витрат пов'язаних з реалізацією заходів щодо їх створення		
6	Звіт з інвентеризації	30	8000
7	Оцінка та аналіз витрат	5	безкоштовно
8	Повідомлення держадміністрації, щодо обговорення видачі дозволу	5	безкоштовно
9	Копія публікації в ЗМІ	30	150
10	Погодження санітарно-епідеміологічної служби, щодо видачі дозволу	10	350
11	Інформація про отримання дозволу, для ознайомлення громадськості	5	безкоштовно
	Разом	10 робочих днів	15500
	Платність видачі дозволу		безкоштовно

Рисунок 2 – Здійснення контролю за дозволом на викиди з.р. в атмосферне повітря

3. Контроль за розміщенням відходів

Дозвіл на розміщення відходів			
(видається на термін не менше як 5 років)			
№	Перелік документів	Термін виконання	Ціна
1	Заява	1	безкоштовно
2	Проект ліміту на утворення та розміщення відходів	5	безкоштовно
3	Відомості про склад і властивості відходів	1	безкоштовно
4	Довідка про нормативно допустимі обсяги утворення відходів	1	безкоштовно
5	Довідка про питомі показники утворення відходів	1	безкоштовно
6	Копії чинних договорів про передачу відходів іншим власникам	1	безкоштовно
7	Оцінка та аналіз витрат	1	безкоштовно
8	Довідка про токсичні відходи	1	безкоштовно
9	Висновки санітарно-епідеміологічної експертизи	10	350
	Разом		350
	Платність видачі дозволу	10 робочих днів	безкоштовно

Рисунок 3 – Здійснення контролю за дозволом на розміщення відходів

4. Розрахунок суми податку на скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти

Розрахунок суми податку, за скиди з.р. у водні об'єкти	
Pс = СУММ(Млі*Нні*Кос)	
Pс - сума податку	
Млі - обсяг скиду і-тої забруднюючої речовини в тоннах (т)	
Нні - ставки податку в поточному році за тону і-того виду забруднюючої речовини у гривнях з копійками	
Кос - коефіцієнт, що дорівнює 1.5 і застосовується у разі скидання забруднюючих речовин у ставки і озера (в іншому випадку коефіцієнт дорівнює 1)	
Назва забруднюючої речовини	Ставка податку, гривень за 1 тону
Азот амонійний	942,38
Органічні речовини (за показниками БСК 5)	377,19
Завислі речовини	27,03
Нафтопродукти	5643,8
Нітрати	81,08
Нітриди	4628,45
Сульфати	27,03
Фосфати	753,2
Хлориди	27,03
Ставки податку за скиди з.р., які не увійшли до списку вище, та на які встановлено ГДК або ОБРВ	
Гранично допустима концентрація забруднюючих речовин або орієнтовнобезпечний рівень впливу, міліграмів на 1 літр	Ставка податку, гривень за 1 тону
До 0,001 (включно)	98741,38
Понад 0,001 - 0,1 (включно)	71592,29
Понад 0,1 - 1 (включно)	12342,53
Понад 1 - 10 (включно)	1256,11
Понад 10	251,46
За скиди забруднюючих речовин, на які не встановлено ГДК або ОБРВ, застосовуються ставки податку за найменшою величиною ГДК.	
За скиди забруднюючих речовин у ставки та озера ставки податку, зазначені у попередніх таблицях, збільшуються у 1,5 раза	

Рисунок 4 – Приклад розрахунку суми податку на скиди забруднюючих речовин (з.р.) у водні об'єкти

5. Розрахунок суми податку на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

6. Розрахунок суми податку на розміщення відходів

7. Встановлення відповідальності за порушення у разі відсутності дозволу, порушення правил ведення звітності, перевищення встановлених лімітів.

Дозвіл на спеціальне водокористування		Відповідальність
№	Порушення	
1	Відсутність дозволу	збір справляється, як за понадлімітне використання
2	Перевищення водокористувачами встановленого річного ліміту	збір сплачується у 5 кратному розмірі

Рисунок 5 – Відповідальність за порушення умов дозволу на спеціальне водокористування

Дозвіл на викиди забруднюючих речовин(з.р.) в атмосферне повітря		Відповідальність
№	Порушення	
1	Викид з.р. без дозволу	від 5 до 8 неоподаткованих мінімуми
2	Перевищення ГДР впливу фізичних та біологічних факторів	від 5 до 7 неоподаткованих мінімуми
3	Введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств	від 5 до 8 неоподаткованих мінімуми
4	Невикористання установлених споруд, установ для очищення і контролю викидів	від 5 до 8 неоподаткованих мінімуми
5	Експлуатація громадянами автомобілотранспортних та інших пересувних засобів і установок	від 30 до 50 неоподаткованих мінімуми
6	Порушення спеціальних правил, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи для довкілля	від 100 до 200 неоподаткованих мінімуми
7	Порушення спеціальних правил, якщо це призвело до загибелі людей	позбавлення волі (3 - 5 років)
8	Приховування або умисне перекручення службовою особою відомостей про екологічний і радіаційний стан	кримінальна відповідальність
9	Порушення правил екологічної безпеки	кримінальна відповідальність
10	Наднормовий викид з.р.	мінімальна зарплата * 1,1

Рисунок 6 – Відповідальність за порушення умов дозволу на викиди з.р. в атмосферне повітря

Дозвіл на розміщення відходів		Відповідальність
№	Порушення	
1	Відсутність дозволу на розміщення відходів	від 20 до 80 неоподаткованих мінімуми
2	Перевищення встановлених лімітів відходів	від 9 до 30 неоподаткованих мінімуми
3	Порушення правил ведення первинного обліку, подання звітності з порушеннями	від 3 до 5 неоподаткованих мінімуми
4	Виробництво продукції (крім дослідних зразків) з відходів (використанням) без дозволу	від 3 до 15 неоподаткованих мінімуми
5	Приховування, перекручення або відмова від надання інформації за запитом посадових осіб	від 3 до 5 неоподаткованих мінімуми
6	Порушення встановлених правил експлуатації установок і виробництв з оброблення та утилізації відходів	від 2 до 5 неоподаткованих мінімуми
7	Приховування перевищення встановлених лімітів	від 2 до 5 неоподаткованих мінімуми

Рисунок 7 – Відповідальність за порушення умов дозволу на розміщення відходів

ЯЦОЛТ АНДРІЙ РУСЛАНОВИЧ, к.т.н., доц., доцент кафедри комп'ютерного еколого-економічного моніторингу та інженерної графіки Вінницького національного технічного університету. Наукові інтереси: екологічний моніторинг, геоінформаційні системи, бази даних. Тел. (097)4960686. E-mail: yasholt@gmail.com

ЛОГОША Валентина Григорівна, студентка Вінницького національного технічного університету, Інституту екології та екологічної кібернетики. Наукові інтереси: екологічний моніторинг,

геоінформаційні системи, промислова екологія, бази даних. Тел. (098)7434682. E-mail:
cristianyshka@gmail.com